

РЕЦЕНЗИЯ

от професор д-р Александър Иванов Маринов, член на научно жури,
определено със заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“
№ РД 38/697 от 09.12.2019 г.

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“,
област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.3. Политически науки (Регионално управление и
политика), обявен в ДВ бр. 93 от 26.11.2019 г.

В конкурса участва един кандидат - гл. ас. д-р Елена Ангелова Калфова.

1. Преценка за допускане на кандидата до оценяване

Както личи от представените справки за съответствие, вкл. с минималните национални изисквания, приети със съответно решение на факултетната комисия за проверка на документите за участие в конкурса, кандидатът гл. ас. д-р Елена Калфова отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и следва да бъде допусната до оценяване.

2. Общо представяне на получените материали, подлежащи на оценяване

Кандидатът гл. ас. д-р Елена Калфова е приложила за участие в конкурса общо 15 научни труда, от които 1 монография и 14 научни студии и статии (4 на английски език). Приемат се за рецензиране всичките 15 научни труда.

3. Кратки биографични данни за кандидата

Елена Калфова е завършила висше образование (специалност „Политология“) във Философския факултет на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“ през 2000 г. През 2002 г. преминава специализация в Университета в Маастрихт по Европейска публична администрация, регионално и местно самоуправление. През 2008 г. получава ОНС „доктор по политология“ с дисертационен труд по проблемите на местното и регионалното управление и политики.

От 2004 до 2009 г. е асистент, а от 2009 г. - гл. асистент в катедра Публична администрация на Философския факултет на Софийския университет. От 2005 до 2016 г. е научен секретар на магистърски програми „Европейска публична администрация” и „Публичен мениджмънт и политики”, а от 2016 г. до момента е ръководител на магистърска програма „Оценка на политики и оценка на въздействие” (специалност Публична администрация, Философски факултет на СУ).

3. Оценка на учебно-педагогическата дейност и подготовка на кандидата

Гл. ас. д-р Елена Калфова има 16 г. научно-преподавателски стаж в Софийския университет „Св. Кл. Охридски”. Ползва се с авторитет сред своите студенти и колегите си в академичните звена. Била е научен ръководител и рецензент на десетки дипломни работи.

Гл. ас. д-р Елена Калфова води редица лекционни курсове в бакалавърска и магистърска степен на специалностите Публична администрация, Политология и Европейстика в Софийския университет „Св. Кл. Охридски”: Регионална политика, Местно самоуправление, Многостепенно управление в ЕС, Оценка на въздействието, Проекти в местната администрация, Програми и проекти за трансгранично сътрудничество и регионално развитие и др.

4. Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Елена Калфова участва в настоящия конкурс с 15 научни труда. Сред тях трябва изрично да бъде отбелязано представеното като хабилитационен труд монографично изследване **Регионално управление и регионална политика – приложение и оценка**, ISBN 978-954-07-4863-4, УИ "Св. Климент Охридски", София, 2019. Посочената монографична работа не е използвана за участие в други процедури за научна степен и академична длъжност.

Гл. ас. д-р Елена Калфова е автор на множество студии и статии, 14 от които са представени за участие в конкурса. Сред тях (без да бъдат омаловажавани останалите) трябва да бъдат открити:

- Kalofva, E., Factors for adoption of EU funds in Bulgaria, Heliyon, 2019, Volume 5, Issue 1, 31 January 2019, e01150, ISSN 2405-8440, SJR (0,43 - 2018Q1), <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405844018366635>

- Калфова, Е., 2019, Устойчивост на регионалните различия в България., в Калфова, Е., С. Петров, съст., Демократичност, децентрализация, самоуправление. Юбилеен сборник в чест на 60 годишнината на доц. д.п.н. Милена Стефанова, УИ "Св. Климент Охридски", с. 189-219, ISBN:978-954-07-4665-4.
- Kalofva, E., 2019, Regional Policy and Regional Governance - The Bulgarian Institutional Reform That Did Not Take Place, Публични политики.bg, vol 10, issue 4, 2019, с. 33-57, ISSN 1314-2313
- Калфова, Е., 2019, Регионална политика и процесите на европеизация в държавите от Централна и Източна Европа, в Стефанова, М., съст., 30 години реформи на публичното управление в Централна и Източна Европа, УИ "Св. Климент Охридски", с. 190-215, ISBN:978-954-07-4843-6;
- Калфова, Е., 2018, Quality of Governance and EU Regional Policy. Evidence from Bulgaria, Public Administration for Well-being and Growth Presented Papers from the 26th NISPAcee Annual Conference, NISPAcee Press, ISBN 978-80-89013-97-5;
- Калфова, Е., 2018, Качеството на управление - основен фактор за реализирането на регионалната политика, в Калфова, Е., С. Петров, съст., Накъде сме тръгнали? Юбилеен сборник в чест на проф. д.п.н. Тодор Танев, УИ „Св. Кл. Охридски“, с. 79-101, ISBN 978-954-07-4533-6;
- Калфова, Е., 2018, Сдружаване на общините за предоставяне на услуги – иновативна практика или ограничаване на самоуправлението, в Томова, Т., С. Петров, съст., Международният трансфер на административни модели и инструменти: възможности, ограничения, рискове, УИ "Св. Кл. Охридски", с. 161-182, ISBN 978-954-07-4406-3;
- Калфова, Е., 2018, Оценка на въздействието на регулациите като инструмент за подобряване на качеството на публичните политики - приложение в България., в Маринов, Ал., съст., Оценка на въздействието и въздействие на оценката, УИ "Св. Кл. Охридски", с. 107-123, ISBN 978-954-07-4570-1.

Приноси (научни, научно-приложни, приложни) и цитирания. Представените трудове са предимно в сферата на теорията и методологията на изследванията на регионалното управление и регионалните политики, на местното самоуправление,

както и в по-конкретни проблемни области на политико-административното знание, чрез които следва да се отбележи активното участие на автора при разработването на въпросите на оценката на въздействието на политиките. Идеите на гл. ас. д-р Елена Калфова са ползвани и цитирани в десетки научни трудове в областта на административните и политическите изследвания. По-конкретно, забелязаните цитирания са 27, от които 4 – цитирания в публикации на чуждестранни автори.

В рецензията ще акцентирам върху **няколко проблемни кръга от трудовете на кандидата, които според мен са разработени на високо теоретично ниво** и следват обоснована логика на академично разитие.

Първо. Разработването и последователното прилагане към разнообразни изследователски проблеми на **цялостен теоретичен подход за изучаване на регионалната политика и регионалното управление**, изграден чрез интегриране на концептуалните рамки на институционализма и на новия институционализъм. Едно от откритите методологически предимства на този подход е обяснението на измененията на регионалната политика и регионалното управление като взаимосвързани процеси – част от цялостната тенденция за промяна на ролята и функциите на държавата и на начина на осъществяване на публичната власт. Оттук се извеждат аргументите за протичащото предефиниране на съдържанието на регионалната политика, за въвеждането в нея на нови цели и инструменти.

Друга важна изследователска перспектива, осигурена от разработения подход, е валидирането на допускането, че измененията в системата на управление водят до промяна в конкретното съдържание на регионалната политика, но без да се подценява обратното въздействие - изменението в целите и инструментите на регионалната политика може да доведе до изменение на институционалната система. В цялостен план това води до важен теоретичен и практико-приложен извод – относно необходимостта регионалното управление и регионалната политика да се разглеждат като синтетичен обект на изследване и въздействие.

Второ. Като изхожда от изградения цялостен теоретичен подход за изучаване на регионалната политика и регионалното управление, гл. ас. д-р Елена Калфова реализира ценен изследователски напредък по отношение на **динамиката - обособяването и развитието на регионалната политика**, в т.ч. за изясняване на историческите етапи, през които преминава развитието на регионалната политика и най-вече - на концептуалната ѝ основа. В редица свои публикации кандидатът доказва тезата, че конкретното съдържание на регионалната политика е резултат от

взаимодействието между икономически и социални процеси и спецификите на институционалната система. Ценен е анализът на динамичните взаимовръзки на отделните елементи на регионалната политика – цели, подходи, инструменти. Важно практическо значение има обосноваването на необходимостта от прилагане на интегриран подход чрез включване на разнотипни инструменти и подходи. Накрая – но не на последно място по значение в този проблемен кръг - бих отбелязал задълбоченото изучаване на процеса на развитие на регионалната политика на ЕС, най-вече от гледна точка на влиянието върху политиките, управленските практики и институционалните системи на държавите членки на ЕС.

Трето. Гл. ас. д-р Елена Калфова разработва и обосновава **система за оценка на регионалната политика**. Заслужава внимание постановката на гл. ас. д-р Елена Калфова, че изработването на оценката трябва да е отворен процес, включващ всички публични институции, на всички управленски нива, който участват в процеса по изработване и прилагане на политиката. Важно приложно значение има идеята, че качеството на оценката не зависи от избора на конкретен метод, а от полезността на предоставената информация за повишаване на качеството на провежданата политика. От тази гледна точка е логично заключението, че значението на оценката е обвързано с повишаването на институционалния капацитет за разработване на политиките.

В обобщение, като по-важни **научни приноси** на гл. ас. д-р Елена Калфова бих посочил:

1. Разработеният **цялостен теоретичен подход за изучаване на регионалната политика и регионалното управление**.

2. Изследователските постижения по отношение на **динамиката - обособяването и развитието на регионалната политика**.

3. Разработената **система за оценка на регионалната политика**..

По мое мнение, посочените изследователски приноси заслужават широка и задълбочена научна дискусия, защото в тях се съдържат не само ценни резултати за политико-административната област, но и идеи, стимулиращи междудисциплинния подход към проблемите на съвременните управленски процеси.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Научните публикации и съответните приноси са несъмнено дело на кандидата д-р Елена Калфова. Приемам справката за приносите в представените трудове за конкурса.

6. Лични впечатления за кандидата

Познавам д-р Елена Калфова от почти 15 години и имам отлични преки впечатления за нейните професионални и човешки качества.

7. Критични бележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки към представените за участие в конкурса работи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Елена Калфова **отговарят** на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на Софийския университет. Кандидатът в конкурса е представил достатъчен и значителен брой научни трудове, съдържащи оригинални научни и приложни приноси, част от които са получили национално и международно признание. Теоретичните разработки на гл. ас. д-р Калфова имат практическа приложимост и са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация и постижения на кандидата са доказани и съответстват на стандартите на академичната общност.

Предвид представените в конкурса материали и научни трудове, тяхната значимост и съдържащите се в тях научни приноси, давам **положителна оценка** и **препоръчвам** на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Философския факултета за избор на гл. ас. д-р Елена Ангелова Калфова на академичната длъжност „доцент” в Софийски университет „Св. Кл. Охридски“ по професионално направление 3.3. Политически науки (Регионално управление и политика).

17.03. 2020 г.

Изготвил рецензията:

(проф. д-р Александър Маринов)